

LAUSUNTO POHJOISEN SUOMEN OHJELMALUONNOKSESTA (diaarinumero VN/2646/2024.)

Pohjois-Pohjanmaan toimijoista Pohjois-Pohjanmaan liitto, Oulun kaupunki, Oulun yliopisto, Oulun ammattikorkeakoulu, Oulun kauppakamari ja Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät kiittävät mahdollisuudesta kommentoida ohjelmaluonnosta ja ovat valmistelleet yhteisen lausunnon.

Haluamme kiittää ohjelmaluonnoksen valmisteluprosessia, jossa on huomioitu vuorovaikutteinen aluelähtöisyys erinomaisella tavalla. Erytisesti haluamme kiittää valmistelua ohjanneiden ryhmien puheenjohtajia Riikka Slunga-Poutsaloa valtiovarainministeriöstä, Harri Martikaista valtioneuvoston kansliasta, Tiina Korhosta työ- ja elinkeinoministeriöstä sekä sihteeristöä paneutumisesta Pohjoiselle ja sitä kautta koko Suomelle tärkeisiin aiheisiin.

Pohjoisen ohjelman lähtökohtina ovat perustellusti kasvu, turvallisuus ja yhteistyö. Pidämme tärkeänä, että maan hallitus on tunnistanut Pohjoisen mahdollisuudet ja merkityksen. Ohjelmatyön rakenne mahdollistaa keskustelun ja yhteisen kehittämisen maan hallituksen, ministeriöiden ja pohjoisen toimijoiden kesken.

Esitämme, että Pohjoisen ohjelman johdantoon laaditaan vielä Pohjoisen visio. Pohjoinen tuottaa ratkaisuja koko Suomelle ja pohjoiseen kannattaa investoida. Pohjois-Suomi on alue, jolla on valtava potentiaali ja monia vahvuuksia, jotka tukevat koko Suomen kehitystä. Pohjois-Suomessa on runsaasti luonnonvaroja, kuten metsää, mineraaleja ja energiaa. Näiden resurssien kestävä hyödyntäminen edistää koko maan taloudellista kasvua ja energiaomavaraisuutta. Pohjois-Suomi toimii tärkeänä logistisena solmukohtana ja toimii väylänä Itämereltä Atlantille vahvistaen huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta. Alueella on vahvaa teknologia- ja tutkimusosaamista, joka vahvistaa koko Suomen kilpailukykyä ja luo mahdollisuuksia uusien yritysten ja työpaikkojen syntyyn. Pohjois-Suomessa on korkeatasoisia oppilaitoksia, jotka tuottavat korkeasti koulutettuja ammattilaisia eri aloille. Alueen ainutlaatuinen luonto houkuttelee matkailijoita ympäri maailmaa. Matkailu tuo merkittäviä tuloja ja luo työpaikkoja sekä maakuvaa. Investoimalla Pohjois-Suomeen voidaan vahvistaa näitä vahvuuksia ja luoda kestävää kasvua, joka hyödyttää koko Suomea. Edellä mainituin perustein esitämme, että Pohjoisen ohjelman alaotsikoksi lisätään ”Pohjoinen turvaa ja rakentaa koko Suomea”.

Pidämme tärkeänä, että ohjelmaluonnos sisältää osion Pohjoisen yhteistyön lisäämisestä. Ehdotus yhteisestä Suomen, Ruotsin ja Norjan Pohjoisten alueiden strategisesta ohjelmasta on erittäin merkittävä avaus. Se sitoo yhteen useimmat Pohjoisen Suomen ohjelman toimenpide-esitykset ja ankkuroi ne rajat ylittäväksi yhteistyöksi. Esitämme, että ohjelman laatimisesta vastaa neuvottelukunta, jossa ovat edustettuina valtion ja alueiden edustajat.

Pohjoisen ohjelman viimeistelyssä on keskeistä osoittaa esitetyille konkreettisille toimenpiteille kokonaiskoordinaatiivastuullinen taho sekä kunnianhimoinen toteutusaikataulu ja resurssointi. Pääosalla toimenpiteistä on edellytykset edetä välittömästi tai käynnissä olevan hallituskauden aikana. Näiden toimenpiteiden osalta on välttämätöntä varmistaa resurssointi viimeistään hallituksen puoliväliriihessä. Yli hallituskauden kestäville toimenpiteille oleellista on luoda selkeä rakenne jatkumon varmistamiseksi.

Yhteisesti kerätyt yksityiskohtaiset muutosesitykset ovat liitteessä 1.